

Odločitev s priokusom grenkobe

Na zadnjih delnih zborih TOZD Zdraviliška dejavnost so se delavci opredeljevali o investiciji za gostinski lokal v Kozjem. Od skupno 551 delavcev, se je udeležilo 311 ali 43 % proti pa 117 ali 57 %. Od vseh delavcev TOZD je torej »za« 24 % in »proti« 32 %. Po statutu TOZD Zdraviliška dejavnost je odločitev sprejeta na zborih delavcev veljavna, če zanjo glasuje več kot polovica delavcev. Če bi bili formalisti, da niti ena niti druga odločitev nista sprejeti, o čemer se bo moral opredeliti delavski svet. Razen tega je delavski svet organ, ki odloča o investicijah, seveda po predhodni obravnavi na zborih delavcev. Za nas sedaj to ni najpomembnejše, pomembnejše je spoznanje, da predlog vodstva temeljne in delovne organizacije ni bil sprejet in da se večina, vsaj tako kaže, nagiba proti.

Ali je ta predvidena investicija v sedanjem času res tako nesprejemljiva in v nasprotju s konceptom razvoja Zdravilišča? Ali so bile v postopku sprejemanja odločitve storjene tolikšne napake, da so vzbudile ogorčenje delavcev? Ali so se tokrat delavci imeli možnost odločiti zavestno na podlagi vseh objektivnih podatkov, brez pritiskov dejansko samoupravno? Kako bo takšna odločitev vplivala na ugled in pozicijo Zdravilišča v prihodnje, kakšna bo cena naše zaprtosti in po svoje tudi sebičnosti?

Ta in še številna druga vprašanja se porajajo sama po sebi in odgovor nanje moramo poiskati ne zaradi »lova na čarovnice«, pač pa zaradi stvarne in trezne ocene razmer v tozdu, da bomo vedeli kakšne možnosti razvoja nam nudi naša miselnost in stopnja zavesti, da bomo vedeli, kakšno je razmerje sil in kdo usmerja razpoloženje in stališča kolektiva.

Čas v katerem smo sprejemali odločitev, je resnično neugoden, saj preživlja naša širša skupnost še posebej pa naša delovna organizacija res težke trenutke. Gospodarske omejitve vseh vrst nas pritiskajo in le z veliko napori vseh delavcev in s samoodpovedovanjem jih bomo uspeli premagati. Pa vendar. Prav sedaj bi morala priti do izraza naša širokopoteznost in sposobnost, o kateri smo v preteklosti, ko nam je šlo dobro, tako radi govorili. Prav sedaj, ko iščemo nove oblike, se skušamo odpirati navzven in širiti našo ponudbo, kar je naš koncept, žal samo v besedah.

Izkrivljeno načelo »Vsi za enega, ko gre nam v dobro, in vsak za sebe« ko nam tako odgovarja, je neprincipielno in neuspešno in zelo kratkega veka. Tisti, ki se danes naslanjajo in samozadovoljno smehljajo, češ, pa smo zmagali, naj se zavedajo, da bo njihovo veselje kratkotrajno, da bosta naša ozkost in sebičnost rodila enak odnos drugih do nas, in brez pomoči razumevanja drugih skupnosti, tudi mi ne moremo napredovati. Odločitev »za« bi pomenila odgovornost, saj bi si nakopali nove skrbi in novo delo, vendar tudi odločitev »proti« pomeni odgovornost za posledice, ki se bodo pokazale v odnosu širše skupnosti do nas in tega se moramo zavedati, predvsem pa tisti, ki so tako vneto in celo organizirano propagirali proti.

Celoten postopek obravnave se je res vlekel nekaj mesecev in delavci niso od vsega začetka v celoti poznali objektivne podatke in argumente za naložbo. To je pomanjkljivost postopka, ki je omogočila, da so se razširile najrazličnejše polresnice in lažne informacije, ki so razburjale kolektiv.

V zadnjem času pred zbori je bila tudi ta pomanjkljivost odprav-

ljena. Sami zbori so imeli namen delavce točno informirati, da bi se lahko zavestno in prostovoljno brez pritiskov odločali. Ali je bilo tako? Ne povsod, vendar pa v več sredinah so bili delavci deležni hudega pritiska, pa ne tistih »zgoraj« v upravi in vodstvu, ki običajno silijo in pritiskajo, pač pa tistih, ki so bili proti investiciji in so jo hoteli na vsak način prepričati. Zelo nepopularno je bilo dvigniti roko »za« in nekateri, ki so jo, so še danes deležni kritike in pripomb. Čeprav ti primeri niso tako pogosti, pa je vendar potrebno v imenu samoupravljanja in svobodnega izražanja volje delavce onemogočiti tiste redke posameznike in neformalne skupine, ki želijo manipulirati z delavci.

Odločitev o investiciji v Kozjem ni tako zelo pomembna, da bi rešila ali pa pokopala Zdravilišče, kot je bilo večkrat rečeno, vendar daje sliko naše enotnosti, medsebojnega zaupanja in pripravljenosti za skupno delo. Za vse nas pa pomeni pomembno izkušnjo in napotilo za bodoče delo, za bodoče odločitve. Morda lahko nastali madež nekoliko izbrišemo pred skupnostjo z našim bodočim odnosom, s pomočjo investitorju, ki bo prevzel izgradnjo, s sovlaganjem, z našo bodočo aktivnostjo pri tem. Morda navzven, navznoter pa naj ostane samokritično spoznanje, da smo ravnali ozko, sebično, da smo prezrli naš moralni dolg do družbe, in poduk, da bomo v morebitni podobni bodoči situaciji ravnali drugače. Ne zaradi drugih, zaradi socialne, kot so nekateri prikazovali, pač pa zaradi nas, da bomo nadomestili zaprtost s širino, brezcilnost s širokopoteznostjo in opozicijo za vsako ceno z enotnostjo. In v tem je trajno naša perspektiva, le tako bomo pretolkli težke čase, ohranjali in obnovili pridobljeni pomen in dostojanstvo naše DO. Le tako se bomo iznebili priokusa grenkobe.

Dar'ko Bizjak

Ali bo potrebna ponovna ocenitev?

Vprašanje se zadnje čase vse pogosteje pojavlja v naših razpravah, zato je prav, da mu tudi v našem glasilu namenimo ustrezen prostor, kajti natančno in pravočasno informiranje delavcev je temeljni predpogoj za odgovorno in kvalitetno odločanje.

Dejansko so vse pogostejše razprave, ki zagovarjajo nujnost spremembe našega sistema nagrajevanja, ki je tako pravijo, z leti že nekoliko zastarel, s kadrovskimi spremembami in različnimi izvensistemskimi rešitvami pa so se porušila prvotna razmerja in izkrivili dogovorjeni odnosi. Seveda so prisotni tudi zagovorniki »status quo«, ki mislijo, da bodo kakršne koli spremembe ponovno razburjale kolektiv, ki je v teh težkih časih že tako na koncu za živci. Eni in drugi imajo svoje trditve tudi dokaze, ki jih seveda kaže upoštevati, vendar se bodo za nekaj le moralno odločiti.

Pred kratkim nas je obiskala strokovna skupina z Republiškega odbora Zveze sindikatov Slovenije, prav z namenom, da preveri sodobnost in uspešnost delovanja našega sistema nagrajevanja po delu. Po dokaj temeljiti oceni smo skupno prišli do spoznanja, ki bi ga na kratko lahko opredelili takole:

Naš sistem nagrajevanja je zasnovan v skladu s širšimi družbenimi usmeritvami in našimi potrebami, vendar ni dodelan do konca, zato nagrajevanje ne funkcionira kot bi moralo. Od leta 1979, ko smo ga začeli uveljavljati, pa smo z različnimi dodatnimi odločitvami in drugimi precej zbrisali osnovno smer in cilje. V tem času se je nekajkrat spremenil slovenski družbeni dogovor o delitvi dohodka in čistega dohodka, v okviru sindikata so bile sprejete takoimenovane strokovne podlage, kar vse nismo dovolj upoštevali in vgradili v naš sistem.

Torej imamo sistem, ki je v temelju dober, vendar ga je potrebno dograditi in posodobiti. Po vsem tem imajo prav tisti, ki terjajo spremembe in dopolnitve in ob argumentih se jim tudi sam pridružujem.

Kaj konkretno je potrebno spremeniti ali dopolniti in v čem bi naj bilo bodoče nagrajevanje drugačno od sedaj veljavnega?

Razvid del in nalog je bil pripravljen dokaj temeljito in dosledno in ga bo potrebno le dopolniti in aktualizirati. Ker je izhajal v precejšnji meri iz obstoječih delovnih mest, zaradi različnih vplivov in kadrovskih sprememb ni povsem natančen in objektivno, zato ga je potrebno dopolniti. Manjka še pravilnik o razvidu del in nalog kot samoupravni akt, ki ga doslej še nismo uspeli pripraviti. Največja pomanjkljivost našega sistema nagrajevanja pa je, da mu manjka bistveni del, to je osebno nagrajevanje, po vložnem delu posameznika.

Z razvidom del in nalog, smo, čeprav nepopolno in z omenjenimi napakami, opredelili zahtevnost del in nalog z naslednjih vidikov: vsebine naloge, potrebne usposobljenosti delavcev,

naporov, odgovornosti in vplivov okolja. Na tej pdalgi smo ugotovili število točk, na osnovi katerih je dobil delavec OD odvisno od višine vrednosti točke. Lahko bi rekli, da smo ugotovljali naš skupni učinek, premalo pa upoštevali dejanski prispevek posameznika k skupnim rezultatom. Čeprav so bile v Sloveniji dogovorjene skupne osnove in način ugotavljanja rezultatov dela ali učinka in določen rok, ki je že minil (konec leta 1982) sistema še nismo dopolnili, za kar pa obstojajo tudi nekateri objektivni vzroki. V 950 članskem kolektivu s tako različno poklicno sestavo, gotovo ni enostavno opraviti tega dela, ker je treba vse možnosti dobro premisliti in oceniti iz vseh zornih kotov. To pa ne opravičuje našega odnosa, da nekaj časa na tem sploh nismo delali in predolgo pustili, da so se stvari odvijale same po sebi.

Sistem nagrajevanja ni možno oblikovati enkrat za vselej, ampak je živa in stalna dejavnost, ker ga je potrebno neprestano dopolnjevati in spreminjati.

Najbolj škodljiva pa je teza, da se

Vlak bratstva in enotnosti 1983

Pred kratkim smo ponovno, tokrat že triindvajsetič, prisostvovali svojstveni, množični manifestaciji: v Slovenijo je prispel Vlak bratstva in enotnosti iz bratske socialistične republike Srbije.

Ponovno so nas obiskali ljudje, ki so v najtežjih časih naše zgodovine z dejanji dokazali najvišjo stopnjo humanizma, ki so brez velikih besed stori-li največ, kar lahko stori dobrega človeka: sprejeli so medse pregna-ne, svobodoljubne in napredne sloven-ske družine ter tako popolnoma onemo-gočili okupatorjeve cilje. Namesto v iz-gnanstvo in izoliranost so prišli Slo-venci v okolje, ki jih je sprejelo kot svoje ter z njimi nesebično delilo stre-ho nad glavo ter zadnjo skorjo težko prigarane kruha. Stkale so se nove, trajne in neuničljive vezi, ki trajajo, se krepijo in vedno znova razraščajo vse do današnjih dni. Med letošnjimi dragi-mi gosti jih je bilo mnogo, ki predsta-vljajo že tretjo generacijo soudeleženc-ov teh nepozabnih in vedno ter pov-sod prisotnih dogodkov.

Skoraj nemogoče je opisati dogaja-nja in pristna ter globoka čustva, ki privro na dan ob vsakokratnem sre-čanju. To je še posebej težko človeku, ki ni literat, čeprav sodoživlja vse to bogastvo pristnih čustev.

Nihče se ne sramuje solz ganjenosti in sreče ob ponovnem snidenju, pa tu-di ne odkritih izrazov globoke žalosti za tistimi, ki jih ne bodo več srečali. Skratka, vse to je treba doživeti.

Sprejem letošnjega vlaka bratstva in enotnosti je pripravil koordinacijski odbor pri predsedstvu Medobčinskega sveta SZDL. Tudi v vseh občinah celjske regije so delovali v ta namen pri-pravljeni odbori, ki so, mislim da je

daj v slabih časih ni mogoče nagraje-vati po delu da bi s tem samo razbur-jali delavce, kar vodi v pasivnost in uravnilovko. Ne glede na gospodarske razmere je mogoče in nujno nagraditi pridnost posameznikov, še toliko bolj ker nas lahko samo pridnost, solid-nost in pripadnost našemu kolektivu povedejo iz gospodarskih težav. Prav sedaj, ko je pogača manjša, je potreb-no zagotoviti pravičnost delitev in ti-stim, ki hočejo sodelovati in se nese-bično prizadevajo, odrezati večji kos, Na postavljeno vprašanje je torej od-govor jasen: Nujno potrebno je dogra-jevanje našega sistema nagrajevanja po delu v vseh tozdih in v skupnih službah, da bomo povečali produktiv-nost in izplavali iz težke situacije. Tr-ditve, da smo vsi pridni, da imamo ena-ke želodce in potrebe niso sprejemlji-ve, ker vodijo nazaj in ovirajo uspešno poslovanje. Seveda pa je izpolnjevanje sistema nagrajevanja po delu zahtevno delo, ki ga moramo opraviti premišlje-no z vključitvijo samoupravnih in stro-kovnih sil po demokratični poti. Več ko nas bo tvorno sodelovalo, pravičnej-ša merila bomo izoblikovali; pravično nagrajevanje po delu in rezultatih pa mora biti naš končni cilj.

Darko Bizjak

mogoče dati vsaj delno oceno, vzorno opravili svojo nalogo.

V petek, 3. 6. 1983 smo sprejeli na-še goste na železniški postaji v Celju, medtem ko je vlak nadaljeval pot pro-ti Mariboru. Vključno z uradno dele-gacijo pobratene Občine Arilje je pri-šlo v našo občino 16 gostov iz Lazarev-ca in Požege. Srečanje med njimi ter še živčimi našimi občani — izgnanci je bilo še posebej pristno in ganljivo. In kaj je lepšega, ko vidiš, da se je enako dogajajo z njihovimi, že odraslimi otroki ter vnuki. Res je ni sile, bi bi lahko to razvrednotila in preki-nila; preteklost in sedanost sta pognali globoko razvejane korenine. Ta mi-sel je prevečala vse, tudi nas, ki nis-mo sodili neposredno med ožji krog znancev in prijateljev.

Nič manj pristržno ni bilo srečanje z delegacijo pobratene občine Arilje. Z njimi smo stari znanci, čeprav se se-stav delegacij od obiska do obiska me-nja. Vendar se je od leta 1971, ko je bilo dogovorjeno pobratenje, stkalo toliko pristnih osebnih vezi, da posa-meznik ne daje več tona našim sreča-njem. Med seboj se poznamo že po pri-povedovanju drugih in to zadošča, da že ob prvem kontaktu izginejo vse pre-grade in zadržanosti.

Gostom in njihovim gostiteljem smo pripravili pester, po njihovem mnenju tudi nekoliko prenaporen program. Se-znanili smo jih z značilnostmi občine, z delovnimi organizacijami ter s pri-rodinimi in zgodovinskimi znamenitost-mi. Vsi brez izjeme so bili navdušeni nad sprejemom, ki so ga doživeli pov-sod, kamor so prišli. S tem v zvezi so izrazili izkreno zahvalo vsem, med dru-gimi tudi naši delovni organizaciji za izkazano pozornost in toplino.

Skoraj prehitro so pretekli trije dne-

vi njihovega bivanja pri nas. Zadnji dan njihovega obiska v ponedeljek 6. 6. smo imeli krajše uradne razgovore z arijsko delegacijo ter se dogovorili za vsebino in obseg naših nadaljnjih stikov. Poudariti moram, da jih močno zanimajo tudi naše izkušnje na gostinško-turističnem področju, kjer so sami storili šele prve korake. Razen kmetijstva, tekstilne industrije in nekaterih drugih dejavnosti, bi torej kazalo navezati tesnejše kontakte tudi na področjih, kjer ima naša delovna organizacija dolgoletno tradicijo in bogate izkušnje. Pobuda je torej dana, na nas je, da jo preučimo in nanjo reagiramo. Navsezadnje tudi ne gre zanemariti dejstva, da so obiskovalci iz južnosrbskih občin dokaj pogosti in redni gosti v Kumrovcu, od tam do nas pa ni pretirano daleč.

Naj zaključim z nepozabnim doživetjem v ponedeljek 6. 6. na celjski železniški postaji. Ko je iz mariborske smeri pripeljal vlak bratstva je tisočglava, pisana množica vseh zbranih narodnosti, od naključnih potnikov do udeležencev vlaka bratstva zapela znano: »Zora puca dan se bjeli, a ja moram odlaziti...« Niti neobičajno močna nevihta, ki se je prav takrat razbesnela nad Celjem, nas pri tem ni mogla ovirati. Še zadnji poljubi, objemi in stiski rok, obljube, naročila... in nasvidenje ter dovidenja čez dve leti. Z vlakom bratstva seveda, sicer pa čimprej.....
Jože Drogenik

Sklepi samoupravnih organov

Odbor za družben standard

je obravnaval problematiko delitve stanovanjskih posojil, ker je v letošnjem letu za ta posojila namenjeno le 1.000.000,—din, delavci pa so prosili za 5.070.000,—din.

V razpravi je bilo izoblikovano mnenje, da se kljub priporočilom za spremembo nekaterih kriterijev pri dodeljevanju posojila sredstva razdelijo v skladu s kriteriji, ki so določeni v pravilniku. Če bi kljub izredni situaciji delili sredstva na kakšen drugačen način, bi bili kršitelji naših samoupravnih aktov.

Razpoložljiva sredstva je odbor razdelil na tozde in delovne skupnost so razmerno glede na število zaposlenih. Tako odpade na posamezne tozde:

- Zdraviliška dejavnost 560.000,— din
- Polnilnica 200.000,— din
- Vzdrževalna dejavnost 120.000,— din
- Delovna skupnost skupne službe 120.000,— din.

V tozdih pa bodo sredstva razdelili Odbori za stanovanjske zadeve.

Obravnavana je bila ponudba gostinško turistične delovne organizacije Kvarner Ekspres iz Opatije za izmenjavo kapacitet, s čimer bi razširili počitniške kapacitete za letovanje naših delavcev. Odbor je omenjeno obliko podprl s tem, da poda svoje mnenje še sindikat.

V letošnjem letu je odbor zavrnil vse prošnje za denarno pomoč raznim organizacijam in društvom, ker ni bilo sredstev. Z rebalansom plana pa je bilo določenih 285.000,— din za podobne namene. Zato je odbor še enkrat predlagal vse vloge in pomoč odobril:

- Aktivu invalidov Zdravilišča 10.000,— din
- Aktivu pionirjev in mladincev gasilskega društva Rogaška Slatina 35.000,—din
- Ženskem košarkarskemu klubu Rogaška Slatina 10.000,— din

- Pevskemu zboru Stojno selo 5.000,— din
- K. Z. A. Rogatec 5.000,— din
- Kulturnemu društvu Rogatec 5.000,— din.

Marinka Šeligo

Kako bomo (smo) delili sredstva za stanovanjsko izgradnjo?

Pošteno, samoupravno, skladno s sprejetimi samoupravnimi akti in zakonskimi predpisi ter predvsem v mejah materialnih možnosti, bi se lahko glasil jedrnat odgovor na to pomembno in nadvse občutljivo vprašanje.

Razmere, zlasti materialne možnosti, pa vendar narekujejo nekoliko temeljitejši oris letošnje situacije.

Nesporno je, da je naša delovna organizacija v preteklosti veliko storila za reševanje stanovanjskih vprašanj naših delavcev. To velja tako za zagotavljanje družbenih stanovanj kakor tudi za dodeljevanje stanovanjskih posojil v zvezi z nakupom, gradnjo ter adaptacijo zasebnih stanovanj in stanovanjskih hiš. Mirno lahko rečemo, da nerešenih stanovanjskih vprašanj pri nas sploh ni veliko, čeprav je tudi res, da nekateri posamezni primeri še vedno niso zadovoljivo rešeni.

Najprej nekaj besed o stanovanjskih

posojilih. V letu 1983 je za kreditiranje individualne stanovanjske gradnje na razpologo 1.000.000,— din, kar pomeni razpoložljiva sredstva za prosilce iz vseh tozdov in delovne skupnosti. Zakaj tako malo v primerjavi s prejšnjimi leti, samo od sebe iznikne vprašanje. Odgovor je lahko jasen in kratek: zato, ker so nam podražitve pri gradnji bloka v Žiberniku »odjedle« dobršen del denarja. Jasno je, da s to vsoto ne moremo rešiti stanovanjskih problemov v takšnem obsegu in na tak način, kot bi to želeli. Že sam podatek, da so prosilci iz vseh tozdov in delovne skupnosti zaprosili za posojila v skupnem znesku nekaj nad 5.000.000 din, pomeni, da imamo denarja 5 krat manj kot bi ga potrebovali.

Situacija izgleda potem, ko je odbor za družbeni standard razdelil po veljavnih merilih razpoložljive zneske, takole:

	štev. prosilcev	zaprošeni znesek	razpoložljivi znesek	Razpon	odobrenih zneskov
TOZD 1	16	2.660.000.—	560.000.—	24.650.—	53.020.—
TOZD 2	6	800.000.—	200.000.—	17.000.—	95.880.—
TOZD 3	6	610.000.—	120.000.—	—(vezava pri banki za eno leto)	
DSSS	8	1.000.000.—	120.000.—	14.120.—	22.390.—
Skupaj	8	5.070.000.—	1.000.000.—		

Iz prikaza se nazorno vidi, v kako občutnem razkoraku so naše želje in potrebe z letošnjimi možnostmi ter kako zahtevno in odgovorno delo imajo komisije za stanovanjska vprašanja v tozdih in delovnih skupnostih. Jasno je, da vseh zahtevkov ne bo mogoče rešiti v splošno zadovoljstvo prosilcev, obenem pa že danes vemo da tudi v naslednjem letu ne bo bistveno bolje. Zato velja temeljito razmisliti o pobudi, ki je bila že dana, namreč, da bi skupno razpoložljivo vsoto sredstev oročili pri banki, jo tako povečali in s tem omogočili smeješe reševanje stanovanjskih problemov. Ekonomsko finančni sektor že preverja možnosti za to. Seveda bo zadnja beseda o tej ideji stekla na samoupravnih organih.

V času, ko razpis za dodelitev stanovanj in stanovanjskih posojil še ni bil zaključen, je bilo slišati številne pripombe na neustrezno urejenost teh vprašanj v samoupravnih aktih.

Poglavitni očitki so leteli na namensko varčevanje kot pogoj za dodelitev posojila, nadalje na lastno udeležbo pri gradnji zasebne hiše oziroma pri dodelitvi družbenega stanovanja, in še to, da je maksimalna višina posojila, ki ga lahko dobi posameznik (220.000 din), prenizka itd. V danih razmerah je na te pripombe možen odgovor: v l. 1983 se morajo deliti posojila in tudi razpoložljiva stanovanja samo skladno s sprejetimi in veljavnimi samoupravnimi

akti. Ti pa so usklajeni z ustreznimi republiškimi družbenimi dogovorom tako, da trenutno lahko začnemo le s postopkom za njihovo dopolnitev oziroma spremembo, seveda v mejah omejenega dogovora.

In kako je z dodelitvijo družbenih stanovanj? Vsi vemo, da novih stanovanj trenutno ni, z izjemo dveh ali treh, ki pa jih še zasedajo naši delavci kljub temu, da so nekateri med njimi že dobili takoimenovana »izselitvena posojila«. Menimo, da bodo morale pristojne stanovanjske komisije temeljito oceniti primere ter tudi ukrepati, če bo potrebno.

Na koncu še nekaj besed o izpolnjevanju materialnih obveznosti dobitnikov družbenih stanovanj. Znano je, da mora dobitnik družbenega stanovanja prispevati pred vselitvijo tako imenovano participacijo, ki pomeni njegovo udeležbo oziroma delež pri izgradnji stanovanja. V lanskem letu so samoupravni organi podaljšali rok za plačilo participacije do vključno maja tekočega leta. Torej bo zapadle obveznosti treba poravnati. Izjeme so tako imenovane »mlade družine« (če nima nobeden izmed zakoncev več kot 6 let delovne dobe, ki lahko poravnajo lastno udeležbo (participacijo) v petih letih od dodelitve stanovanja, če podpišejo izjavo, da dovolijo administrativno prepoved pri izplačevanju osebnega dohodka (obročno odplačevanje).

Gosti o sebi in o nas

POČITNICE S 600 KALORIJAMI NA DAN

Moja navada na potovanjih je, da se poleg ogleda kulturno zgodovinskih in prirodnih lepot seznanim še z lokalno gostronomijo.

Bila sem često v Jugoslaviji in z zadovoljstvom pomislim na bire na žaru, čevapčiče, ražnjiče, sladoled in na različna kvalitetna vina.

Nemudoma pa me je obsedla ideja — SHUJŠATI... Odločila sem se: SHUJŠEVALNA KURA v Rog. Slatini — dva tedna pri 600 kal. na dan; malo korenja in ostale trave (čitaj zelenjave), malo soli...

Rog. Slatina in kraj

Rog. Slatina je za Fince popolnoma novo zdravilišče, ki leži v Sloveniji, blizu avstrijske meje Že Napoleon se je tu kopal in Franz, je zabaval zdraviliške goste, medtem ko je evropska smetana pila zdravilno mineralno vodo. In zakaj torej ne bi nekaj takega prijal prekomerno težki finski novinarki, ki si je zaželela vode in deita, daleč proč od domačega hladilnika. Na izbiro sem imela: 1200 kal, ali bolj strogo dieto 600 kal. na dan, 800 kal. ali MAYO dieto. Sama sem predlagala 1200 kal, toda dr. Jerkovič je s prijaznim nasmehom predpisal 600 kal.

V sebi sem klicala na pomoč in mislila, da se ob teh kalorijah sploh ne bo dalo živeti. Pogum mi je vlila naša vodička Arja, ko mi je zagotavlja-

la, da je nekdo od prejšnje skupine pri teh kal. shujšal 6 kg.

Rog. Slatina je kraj zokoli 7.000 prebivalci. Za svoj razvoj se ima zahvaliti predvsem zdravilni vodi. Sredi ljubkih gričev ležijo hoteli. Finci prebivamo v hotelu Sava — hotel A kategorije, moje mnenje — lux kategorije. V Zdravišču prebiva letno okoli 250.000 gostov od tega kakih 40% tujcev je iz Avstrije, Nemčije, Italije in iz drugih evrop. držav.

Najlepše v Rog. Slatini so grički, visoki okoli 200 — 300 m, in gozd. Često sem se sprehajala po svežem zraku.

Samo zajčki, srne, veverice in ptice so bili moji spremljevalci.

Kadar pa smo imeli TRIM (zasedba je bila mednarodna), smo tekli ali hodili po stezicah bližnje Janine. Kak stranski opazovalec se je moral silno zabavati ob naši zagnanosti — nerodnosti, silni »hitrosti«, ki je pa niso razumele bežeče domače kokoši ali pa psi prijaznih, lepo urejenih okoliških hiš.

Nasploh moramo reči, če obiščemo Rog. Slatino ali Jugoslavijo, da socializem deluje. Pristrčnost domačina do popotnika, personala do gosta, impresionira.

Za delovno, družinsko mater je takšno potovanje, bivanje v Rog. Slatini doživetje. Užitek se je kopati v mehurčkih mineralne vode (kot da se kopaš v šampanjcu), v kopeli, ki jo pripravi smehljajoča žena in kakšen užitek, ko te na koncu zavije v toplo odejo; pa n. pr. fango obloge, akupunktura, sprostitve ob glasbi (glasbena terapija), podvodna ali ročna masaža — počutiš se prijetno.

In ko se vrneš domov, se počutiš kot osvajalec sveta — v svetli luči seveda.

Naslednje leto se vrnem.

(Prevedel Božo Kolar)

Kaj zapažajo gostje hotela DONAT

Koristno in nujno je, da mi, ki nudimo gostinske storitve vemo, kaj goste pri nas moti in kaj je tisto kar jih »delo« naše stalne goste. Zato redno izpisujemo ankete, ki jih gostje imajo v sobah in jih po želji izpolnijo. To nam je pomoč pri reševanju problemov in vodilo za nadaljnje delo. Ankete so tudi kazalci naših pomanjkljivosti, katere gostje korajžno vpisujejo, Seveda je včasih stališče do določenih problemov enostransko, vendar se po več primerih lahko vidi, kje najbolj »šepamo«.

Daleč največ pribomb imajo na ropot, ki prihaja od mopedov s strani, ki jo imenujemo gozd, — stran in kjer so sobe za 10% cenejše kot sobe na prak. Gostje ne razumejo, zakaj smo naredili cesto ravno okrog hotela, če smo že gradili novo. Verjetno bi ropot lahko precej omilili, če bi prebivalci imeli več uvidevnosti, če bi enkrat razumeli, da vsi, ki živimo na območju Roggaške, vsaj deloma koristimo ugodnosti turističnega kraja. Starši bi lahko opozarjali otroke, ki se na mopedih brez dušilcev podijo po okolici in povzročajo neprimerno večji hrup kakor avtomobili. Popolnoma ravnodušni so tu »možje postave«, za katere je ta problem neznatn, mogoče pa za njih to sploh ni problem.

Naslednji večji problem je gradbišče, ki se je nerazumljivo dolgo zavleklo. Gostom smo v marcu namreč pisali, da je gradnja končana, ko pa so prišli k nam, jih je pričakalo razbijanje, ki često ni bilo prekinjeno niti popoldan za dve uri, kljub dogovoru z vodilnimi pri SCT. Zato smo imeli precej odhodov domov in negotovanja, ki je bilo na žalost upravičeno. To je »reklama«, ki nam bo verjetno pustila po-

sledice še nadaljnjih nekaj let, nekatere goste pa smo na žalost izgubili za vedno, ker so izgubili zaupanje v našo dano besedo.

Pri zunanji ureditvi naši gostje najbolj pogrješajo urejeno okolico. Motijo jih malenkosti, ki se dajo urediti z minimalnimi sredstvi, niso pa urejene že dalj časa (luknje pred poštnim uradom, polomljene klopi po gozdovih, klopi, ki jih po sprehajališčih sploh ni...). Gostje pogrješajo izlete ob koncu tedna, več zabave — zelo pohvalno se izražajo o uvedbi glasbe za ples v Savi.

Z bivanjem v hotelu so v glavnem zadovoljni, saj ugotavljamo, da sta oprema in razporeditev prostorov še vedno na visokem nivoju in da je domačnost hiše precej bolj izražena kot recimo v Savi (receptija, aperitiv bar, hotelska avla itd.). Opažamo že pripombe na dotrajanost določene opreme, kar sproti odpravljamo. Včasih imamo obilo težav pri nabavah, ker je pri opremljanju Donata bila uporabljena uvožena oprema, katere se danes na našem tržišču ne dobi. Na primer sen-

čniki pri nočnih lučeh v sobah so bili obarvani z uvoženo barvo. Te barve danes ne dobimo, zato moramo kupiti slično barvo lučk in opremiti celo nadstropje, ostale pa kompletirati. Podobni problemi so s ploščicami v kopalnicah, s keramiko in še z drugo opremo.

V zadnjem času gostje pogrješajo raznolikost v pripravi mesa, predvsem tisti, ki so naši stalni gostje že vrsto let in so bili pri nas še v časih, ko je bila kvaliteta mesa na višji ravni in je bilo telečjega mesa še dovolj.

Na delo v restavracijah večjih pripomb v anketah ni. Pripombe se pojavljajo v zimskem času na menjavo personala in na neznanje jezikov.

To so dobronamerne pripombe gostov, sicer so pa gostje v Donatu, kakor tudi v Rogaški zelo zadovoljni. Vsi se trudimo, da z dobrim delom nadomestimo morebitne pomanjkljivosti in da gostje odhajajo iz hotela zadovoljni. Najbolj pa nas veseli, da že takoj ob odhodu rezervirajo za naslednji termin, ali vsaj odhajajo z zagotovitvijo, da se bodo še vrnili v Rogaško Slatino. Jurič

Kulturne prireditve

3/7 — Nastop folklorne skupine Minerali iz Rogaške Slatine ob 20.00 uri pred hotelom Donat (v praku)

5/7 — Podoknica Moškega pevskega zbora Zdravilišča Rogaška Slatina ob 21.00 uri v Zdraviliškem parku

8/7 — Otvoritev razstave v Pivnici

21/7 — Večer folklore ob 20.30 uri v Zdraviliški dvorani. Folklorni ansambel iz Črne gore.

23/7 — Plesno-zabavna prireditev Rogaški ples.

Ustanovitev sekcije medicinskih sester, zaposlenih v zdraviliški dejavnosti

Pri zvezi društev med sester Slovenije smo 20. 5. 1983 ustanovili sekcijo medicinskih sester, zaposlenih v zdraviliški dejavnosti. Prvega srečanja so se poleg sester, zaposlenih v slovenskih naravnih zdraviliščih, udeležili in pozdravili sekcijo tudi: Prof. dr. Herbert Zaveršnik, Volk Bojan, — predstavnik Poslovne skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč, Gorše Majda — predstavnica ZDMSS, sr. Delak Milena — gl. sr. bolnice Josip Kajfež iz Zagreba, sr. Silva Vuga — direktor TOZD — Patronaža ZD Maribor in Darko Bizjak — glavni direktor Zdravilišča Rogaška Slatina.

Zbrane udeležence je najprej nagovorila sr. Slivnik Štefka, ki je vodila iniciativni odbor za ustanovitev sekcije. Razložila je delovni program sekcije, katere delo bo namenjeno:

- spoznavanju vrednosti naravnih zdravilnih faktorjev in načinu uporabe teh ter načinu rehabilitacije v posameznih zdraviliščih;
- interesnemu povezovanju med sr., tehnikov in drugih zdravstvenih delavcev na omenjenem področju;
- poteku zdravstvene prosvete v zdraviliščih;
- bolj organizirani teoretični ter praktični izmenjavi znanj in delovnih izkušenj s področja zdraviliškega zdravljenja.

Za predsednico sekcije je bila izvoljena viš. med. sr. Slivnik Štefka iz Zdravilišča Rogaška Slatina, za podpredsednico viš. med. sr. Meta Gorgranc iz Zdravilišča Topolščica, za sekretarko pa sr. Čuješ Staša iz Zdravilišča Rogaška Slatina.

Člani izvršnega odbora so še: sr.

Fekonja Slavica iz Zdravilišča Radenci, sr. Hictaler Ana iz Zdravilišča Laško in sr. Herček Mimi iz Zdravilišča Rogaška Slatina.

V strokovnem delu srečanja so bile predstavljene tri teme: Prof. dr. Zaveršnik je prikazal vrednost naravnega zdravilnega faktorja Donat Mg in rehabilitacijo gastroenterološkega bolnika.

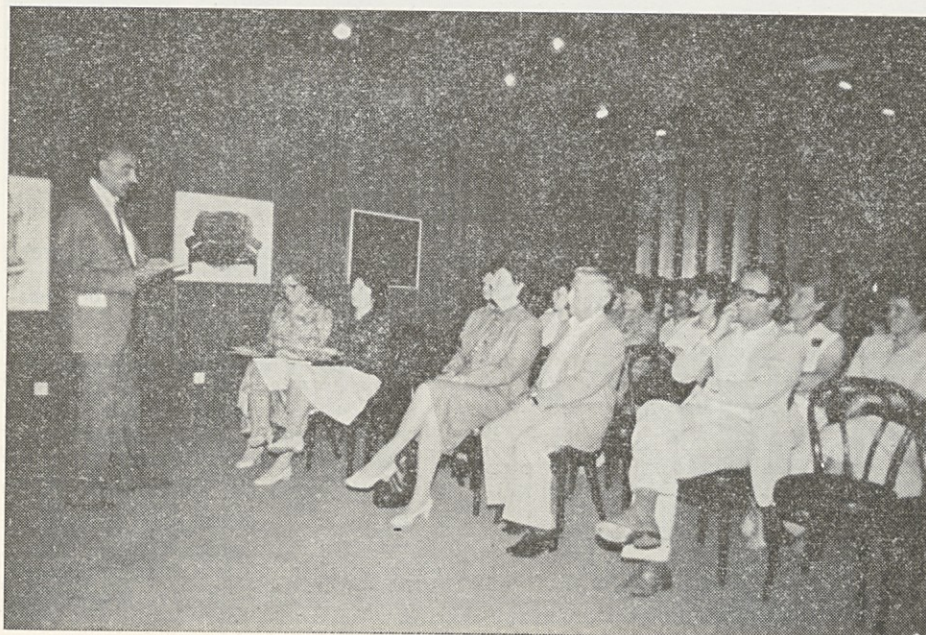
O dietni prehrani kot sestavnem delu zdravljenja gastroenterološkega bolnika je govorila dietna sestra Herček Mimi.

V tretji temi pa je dr. Milan Istenič predstavil organizacijo združenega dela s poudarkom na zdravstvenem timu Zdravilišča.

Po strokovnem delu so si udeležence seminarja ogledale Terapijo s stacioniranjem.

Drugo strokovno srečanje bo sekcija pripravila v drugi polovici oktobra 1983 v Zdravilišču Radenci.

Sekretar sekcije
Čuješ Staša

Pripombe in vtisi gostov

KI SO BIVALI V HOTELU SAVA. ZABELEŽILI SO JIH V KNJIGI VTIŠOV, V ANKETNIH LISTIH IN POVEDALI NA SESTANKIH Z GOSTI

- Z glasbo v hotelu nisem zadovoljen, ker poje preveč tujih pesmi, glasba v jedilnici pa je preglasna.
- Hrana je preveč enolična, vse omake imajo enak okus, meso je trdo, porcije pa so premajhne.
- Osebe pri pripravi kopeli in fango oblog je včasih površno, masaže pa večkrat trajajo samo 15 minut.
- Dnevna svetloba ne zadošča za branje.
- Nikjer v hotelu ni možnosti sončenja.
- V sobi bi bil bolj udoben fotelj kot pa kavč.

Kaj in kako delamo v zdravstvu

NORMATIVI V ZDRAVSTVU:

Normative za naše zdravstvene storitve smo si sami postavili že mnogo let nazaj.

Pri tem smo upoštevali:

- čas trajanja postopka (strokovni medicinski predpis)
- čas, ki ga bolnik porabi za slačenje, oblačenje,
- čas, ki ga delavec porabi za čiščenje kadi,
- čas dotoka in odtoka vode v kad.

Pripravili smo časovni normativ za pregled pri zdravniku:

Prvi pregled 20', ponovni pregled 15'

Pripravili smo časovni normativ za pisanje odpustnih pisem (odpustno pismo dobijo pri nas vsi bolniki, ki so bili na zdravniškem pregledu ali na zdravljenju).

Na podoben način je bil postavljen časovni normativ za vse postopke v elektroterapiji, fizioterapiji (podvodne masaže, ročne masaže, delne in celotne; blatne obloge, mineralne kopeli, biserne kopeli itd.).

Mogoče vam bo novo in ne veste, da imamo 47 različnih fizioterapevtskih in elektroterapevtskih postopkov.

Omenjeni normativi so nam bili osnova za:

- časovni razpored kopeli — postopkov in
- za kadrovske normativ (zaposlovanje).

Leta 1977 je Zdravstvena skupnost Slovenije izdala »PLAVO KNJIGO«

NOMENKLATURO ZDRAVSTVENIH STORITEV.

Tu so našti vsi postopki v celotnem zdravstvu (preventiva, kurativa in rehabilitacija). V »Plavi knjigi« je factorsko ovrednotena vsaka zdravstvena storitev kjerkoli v zdravstvu. Ta knjiga določa in predpisuje tudi kadrovske normative.

PRIMER: Rehabilitacija (Zavod za Rehabilitacijo Ljubljana)

- 1 zdravnik specialist na 30 postelj
- 1 medicinska sestra na 4 — 5 bolniških postelj
- 1 delovni terapevt na 15 nepokretnih bolnikov in 30 pokretnih bolnikov
- 1 fizioterapevt na 12 — 15 bol. postelj
- 1 soc. delavec na 50 bol. postelj
- 1 psiholog na 50 bol. postelj.

Ta knjiga še ni vsebovala ne časovnega ne kadrovskega normativa za Zdravilišča. Zato smo uporabljali svojega, že poprej narejenega.

Zdravstvena skupnost Slovenije je v letu 1982 izdala drugo knjigo s tega področja:

ENOTNI SEZNAM ZDRAVSTVENIH STORITEV IN SAMOUPRAVNI SPOROZUM O NJEGOVI UPORABI V SVOBODNI MENJAVI DELA (ZELENA KNJIGA).

Zelena knjiga vsebuje vse zdravstvene storitve, preventivo, kurativo in rehabilitacijo v vseh vejah medicine.

V knjigi so:

1. kadrovske normativi za storitve
2. časovni normativi storitev
3. točkovne vrednosti posameznih storitev.

V zeleni knjigi imajo zdravilišča že določene normative, vključno storitve z uporabo naravnega zdravilnega faktorja (mineralne kopeli, blatne obloge itd.) Normativi so enaki, kot smo jih pred leti določili sami, le redko so odstopanja.

PRIMERI

	Kadrovski normativ	Časovni normativ v minutah	Točkovna vrednost
11503 Začetna zdraviliška zdravstvena oskrba	1 zdravnik specialist		15 13,48
Uporablja se v zdraviliščih, ki za zdravljenje uporabljajo naravne zdravilne faktorje.	1 zdravnik		10
Upoštevana je poprečna ležalna doba 21 dni.	1 sred. med.		
	1 višja med. sestra		25

Obsega pregled dokumentacije, ki so jo pripravili »lečeči« zdravnik oziroma specialist v okviru ambulantnega zdravljenja, pregled in sprejem bolnika, evaluacija te dokumentacije rezultatov izvršnega pregleda in anamnestičnih podatkov, presojo ustreznosti postavljene diagnoze, naročitev dodatnih oziroma ponovnih preiskav in potrditev diagnoze, pripravo načrta terapije oziroma rehabilitacije, njeno uvajanje, predpis diete in med bivanjem v bolnišnici dajanje nasvetov in navodil, zdravstveno-vzgojne in prosvetne ukrepe, nadzor nad izvajanjem terapije in njeni učinki, opazovanje bolnika (vizita), pošiljanje bolnika na terapevtske posege v druge enote, sestrsko nego, dajanje informacij svojcem ter evidentiranje izvidov in popis bolezni. Storitve obsega vsa opravila v času 24 ur med stacionarnim zdravljenjem in se zaračuna pri vsakokratni hospitalizaciji na istem oddelku, le enkrat.

V storitev so zajeti posegi oziroma storitve, ki so v seznamu označeni z zvezdicami. Storitve ne vključuje del opravil v zvezi s prehrano in nastavitvijo občana v bolnišnico ter njegovo osebno higieno.

Časovni normativ je v tesni povezanosti z gibanjem poprečne ležalne do-

- Meso je večinoma zmrznjeno in preveč varčujete s šunko.
- Zakaj v hotelu ni možno gledati zagrebškega TV programa.
- Zvočna izolacija je zelo slaba; vse se sliši iz sobe v sobo.
- Pripravite še več skupnih razgovorov z zdravnikom.
- Hrana ni dovolj mastna.
- Dijeta ne odgovarja moji bolezni.
- Najprej uredite dostop do hotela in parkirišče.
- Sobe so zelo okusno opremljene, vendar slabo ogrevane, zato bivanje ni bilo prijetno.
- Nemško govoreči gosti bi morali sedeti v restavraciji bolj skupaj in bi jih moral priti šef 1 — 2 krat tedensko pozdravit, ker vidimo, da imajo Jugoslovani vseposod prednost
- Premrzlo je v jedilnici, po hodnikih, v slaščičarni, v knjižnici.
- Bili bi zadovoljni, če bi lahko dobili kakšen avstrijski časopis, ker je TV signal iz Avstrije zelo slab.
- V Hotelu Donat strožje kontrolirati tuširanje pred vstopom v bazen. Bazeni je tudi večkrat prenapolnjen.
- Pri fangu se težko regulira topla in hladna voda, tuše pa bi bilo potrebno čistiti.
- S sobo sem zadovoljna, tudi hrana je dobra in kvalitetna.
- Kopalnica je mizerna, mize so nepraktične, razsvetljava je slaba, zavese primitivne, karnise so slabo pritrjene, okno se težko odpira, v predstobi ni obešalnikov. Hrana je enolična, porcije mesa in zelenjave so premajhne, prilog je preveč.
- Kaj ste mislili, da ste obesili obe slike opic ob vhodu v restavracijo. Slab je sprejem TV Avstrije; nimate avstrijskih časopisov in revij.
- Kolesa, ki jih izposojate, niso brezhibna in so zamaščena od olja
- Šef strežbe si zasluži posebno pohvalo za prijaznost do gostov.
- Odpravite zmajja čuvarja pri zajtrku, ki gleda pod prste.
- Naučite vse ljudi vljudnosti in prijaznosti — ne samo nekatere.
- Vsem od recepcije, pa do medicinskega osebja samo pohvala.
- Po normativih za A kategorijo imate premalo osebja.
- V glavnem smo zelo zadovoljni in bomo še prišli.
- Vse osebje si zasluži izredno pohvalo, posebej pa še vodja strežbe Bojan.
- Dietna sestra bi morala biti prisotna pri zajtrk-bifeju.
- Zakaj tako menjavate osebje?
- Osebje se zelo trudi, vendar ne obvlada dovolj nemščine.
- Že več let predlagamo, da je treba prepovedati ali vsaj omejiti vožnjo z mopedi okrog hotelov in po sprehajalnih poteh — kaj ste že ukrenili?
- Samemu zdravniškemu kompleksu je težko kaj očitati, sem pa mnenja, da bi morala celotna krajevna skupnost biti bolj »zdraviliška«. Pogrešam aktivnost domačinov, ki bi morali bolj živeti s svojim zdraviliščem.
- Boljše in rednejše čistiti kraj ter popraviti stare zgradbe.
- Uredite, da bo s strani mladincev tega kraja manj divjanja z motorji.

be. Potreben čas za izvršitev storitve je večji pri krajšanju poprečne ležalne dobe in obratno.

To je pojem in seštevek storitev, katere mora napraviti zdravstveni team prvi dan ko bolnik pride v Zdravilišče.

11504	Nadaljnja standardna zdraviliška zdravstvena oskrba.	1 zdravnik specialist	3,36	7,06
		1 zdravnik	3,19	
		1 višja med. sestra	11,89	
		1 srednja med. sestra	33,30	

Obsega preverjanje in nadziranje izvajanja zdravljenja oziroma rehabilitacije, njeno spremljanje ali dopolnjevanje, napotitve na ponovne in dodatne diganostične preiskave, kontrola stanja bolnikovega počutja (vizita) najmanj 2-krat dnevno, kontrola vitalnih funkcij, meritve temperature, pulsa, krvnega pritiska, dajanje navodil bolniku, zdravstveno-prosvetne in vzgojne ukrepe, celotno sestrsko nego, dajanje informacij svojcem in razgovore z njim, socialno-medicinske informacije, urejanje morebitne premestitve in transport obolelega, evidentiranje vseh ugotovitev in rezultatov meritev izvršenih tokom dneva v individualni karton.

Storitev vključuje ob zaključku zdravljenja tudi pisanje odpustnice in obvestila lečečemu zdravniku glede nadaljnega zdravljenja v ambulanti ali na bolnikovem domu. Storitev zaobsega vsa navedena opravila izvršena v 24 urah dnevno in sledi začetni bolnišnični ali specialistični ambulantni oskrbi.

Sledi začetni bolnišnični oskrbi, ki je bila opravljena v isti enoti zdravstvene organizacije. Storitev zaobsega tudi vse druge drobnejše storitve iz tega seznama, ki so označene z dvema zvezdicama.

Pri vseh nadaljnjih bolnišničnih oskrbah so upoštewane poprečne ležalne dobe, ki so navedene pri začetnih bolnišničnih oskrbah.

Pod to šifro se zaračunavajo vsi nadaljnji dnevi, ki jih bolnik prebije pri nas na zdravljenju.

Dodatno pa bolniku zaračunamo vse dejansko opravljene fizioterapevtske storitve, prav tako točkovno ovrednotene, ni samo izjemno nujne diagnostične postopke (s prejšnjim dovoljenjem skupnosti, ki bolnika pošilja na zdravljenje).

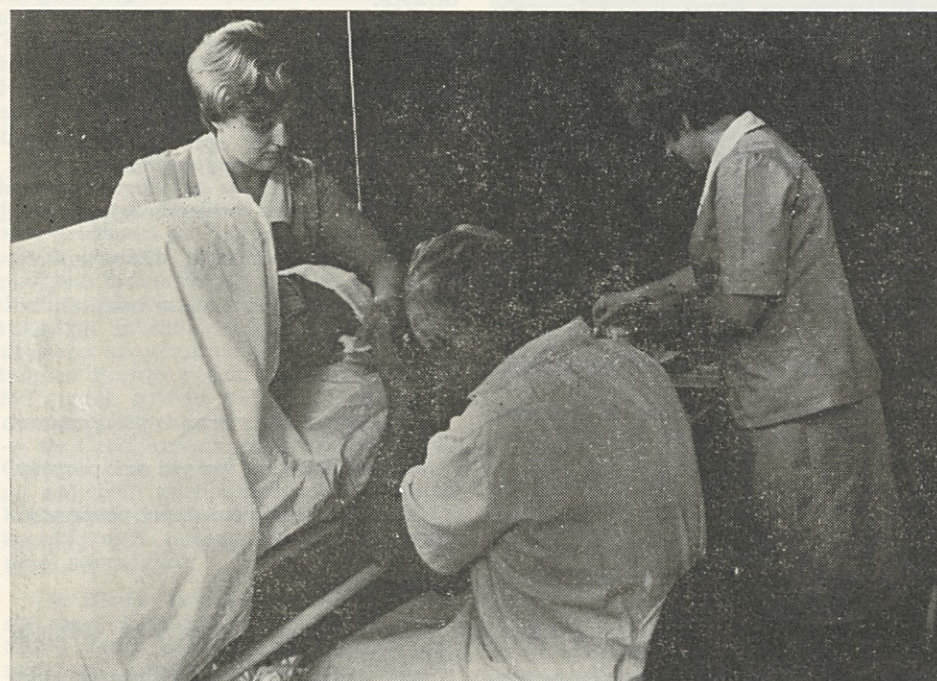
PRIMER:

— blatne obloge	— 1 višji zdrav. del.	20'	3,00	Točk
— mineralne kopeli	— 1 višji zdrav. del.	20'	3,00	Točk
— podvodne masaže	— 1 fizioterapevt	45'	4,50	Točk
elega telesa	— 1 fizioterapevt	15'	2,25	Točk

Tako kadrovske, časovno in točkovno ovrednotene, so v zeleni knjigi vse naše storitve, tudi laboratorijske.

N. pr. S. Bilirubin (jetрно barvilo v semenu)

— spec. ambulante standardna ekipa		7,5'	1,02	točk
— Esofago — gastro — deudenoskopija (pregled požiralnika, želod. in dvenajsternika)				
	1 zd. specialist	35,	20,01	točk
	1 v. med. sestra	45'		
	1 sr. med. sestra	45'		

- Uredite sprehajališče pred zdraviliškim domom, bolje je treba negovati travnike in cvetje, narediti nadstrešek na avtobusni postaji. V parku bi moralo biti več cvetja.
- Na vidnem mestu, bi bilo treba namestiti pregledno tablo — karto Rogaske Slatine z okolico in označiti posamezne vasi, izletniške točke in zanimivosti.
- Okolje ni urejeno, vidi in sliši pa se, da se na tem delu, še posebej »slišimo« to v času počitka.
- Večkrat je treba polivati ceste in namestiti več košev za smeti.
- Kljub velikemu številu hotelov je ostala narava neokrnjena, to je za gosta pomembnejše kot kavarna ali bar.
- Zaradi gradbišča ob hotelu ne moremo govoriti o urejeni okolici, bolje je treba urediti tudi sprehajalne poti.
- Plošče v parku so razpokane in nevarne.
- Potrebno je zagotoviti mir vsaj ponoči. V nočnem času se ropoče po gradbišču, kuri smola in zaudarja v sobe, delavci kričijo, mladina razgraja po parku, posebna nadloga pa so mopedi. Vsaj v nočnem času od 22. ure do 7. ure zjutraj je nujno treba omejiti promet mopedov.
- Rogaška je umazan kraj, kar je za domače in tuje goste občutljiva točka; namestite več košev za smeti.
- Gradbišče je treba odstraniti čimprej je mogoče.
- Moti me gradbišče, drugače je okolje urejeno.
- Bolje čistiti ceste (ob dežju je blato, ob vetru prah).
- Pločnik od Strossmayerjevaga doma do železniške postaje bi morali urediti.
- Kaj pomeni bunker — krematorij ali toplarna zraven hotela Trst?
- Markirati in opisati sprehajalne poti in to ne samo na Janini.
- Ob športnem parku manjkajo klopi — ob cesti proti Bellevuju ni niti ene same klopi.
- Prebivalstvo ni redoljubno; vsepovsod je polno smeti, papirja, raznih doz, plastičnih vrečk, pa tudi poti in ceste so neurejene.
- Ob večerih bi bilo zaželjeno več zabave.
- Manjka prireditve in raznovrstnega življenja.
- Pogrešamo organizirane sprehode v bližnjo okolico.
- Priporočamo, da bi lovska družina skupaj z Zdraviliščem uredila na vrhu Janine majhen vrt z gozdni-mi živalmi, ki živijo na tem območju.
- Lahko bi organizirali nabiranje gob in nato še družabni večer.
- in neto še družabni večer.
- Organizirali bi lahko obiranje jabolk na bližnjih plantažah, to bi lahko bilo za goste zabavno in koristno obenem. Takšne prireditve bi bilo treba organizirati in priporočati. Ob morebitnih prvih neuspehih ne izgubljeni volje. Sodelovali bi lahko vsi delavci Zdravilišča od zdravnika do sobarice. Vse to bi vam koristilo in pritegnilo več gostov ter pomagalo razbijati monotonijo, pripomoglo bi tudi k spoznanju gostov med seboj.
- Pivnica bi morala biti odprta do 18. ure ali opolne vsaj do 12.30.
- Po možnosti vsej 1 x tedensko or-

— RTG
 irigografije 1 zdravnik specialist 45'
 slikanje črevesja 1 višji rtg. tehnik 17,10 točk

Predstavljam vam normativ in standarde v dejavnosti medicinske rehabilitacije v naravnih zdraviliščih, ki jih je izdala poslovna skupnost Slov. naravnih zdravilišč kot delovno gradivo v letu 1980.

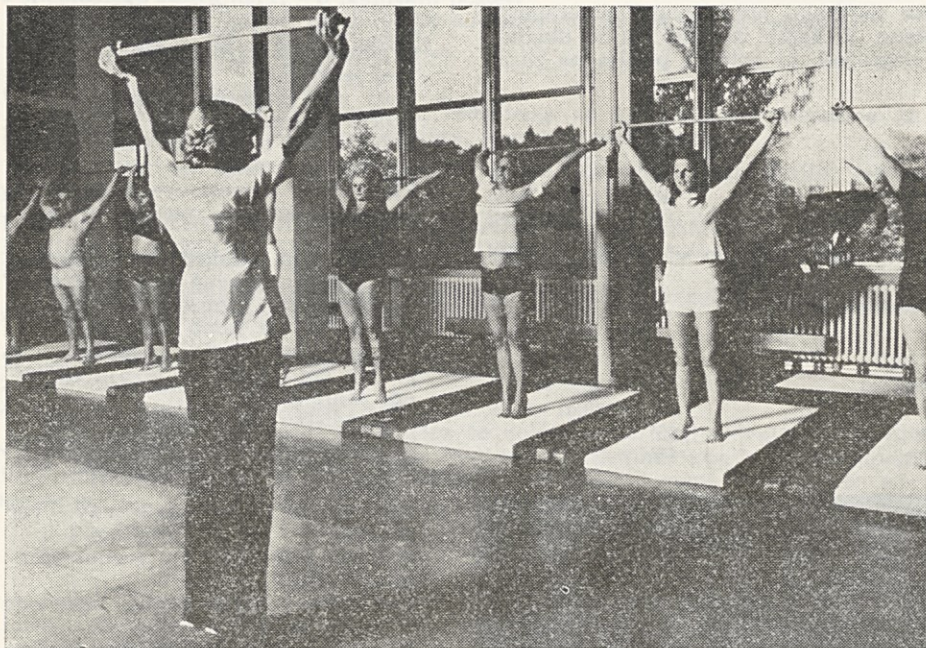
KADROVSKI NORMATIVI:

1 zdravnik na 35 rehabilit. postelj (kreditirani)
 1 zdravnik na 160 preostalih zasedenih postelj
 1 fiziot. na 50 zasedenih preostalih zdravniških postelj
 1 fiziot. na
 1 med. tehnik (med. sestra ea 15 zasedenih rehabilitac. postelj)
 1 med. tehnik na 90 zasedenih preostalih zdr. postelj
 1 zdravstveni administrator na vsakega zdravnika v med. rehabilitaciji

Po teh normativih bi morali imeti v Zdravilišču leta 1979:
 zdravnik na zasedene rehabilitac. postelje 11,8 zdravnikov
 zdravniki na preostale zasedene zdrav. postelje 3,7 zdravnikov
 med. sester za rehabilit. postelje 16,6 sester
 med. sestre za preostl. zdrav. postelje 4,0 sester
 fiziot. na rehabilitac. postelje 16,6 fiz.
 fiziot. na preost. postelje 5,8 fizioterapevt.

Tu pa niso všteti zdravniški pregledi v diagn. ambulantah, sistematični pregledi in delavci na zdravljenju preko delovnih organizacij in inozemski soplesniki.

Ce upoštevamo vse našete normative, ugotovljamo, da opravimo mi v časovno krajšem času več pregledov, preiskav in z manjšim številom strokovnih delavcev. Vzrok za tako opravljeno delo je točen časovni raspored in dobra razporeditev delavcev. Zato bi v zdravstvu težko govorili o neproduktivnosti. Res pa je, da bi lahko opravili v sezoni in izven nje v podaljšanem času ali z dodatno delovno silo še več fiziot. pregledov - postopkov (min. kopeli) in če bi imeli več bolnikov — gostov enakomerno razporejene skozi vse leto.

Naloga Zdravilišča je torej napolniti kapacitete s takšno klientelo, ki bo koristila tudi zdravstvene storitve v enaki meri kot doslej.

Vedno bolj se pojavljajo nove oblike zdravljenja — preventivno zdravljenje v Zdravilišču. V teku so resne priprave na aktivni oddih delavcev zagrebških delovnih organizacij. Za programirano delo s temi skupinami se bosta usposobila dva zdravnika in dva fizioterapevta v Poreču. Delavci bodo pri nas imeli zdravniške preglede, obremenitvene teste (cikoergometrijo) in celodnevno aktivno gibanje — zaposlovanje pod vodstvom mentorja (kolesarjenje, plavanje, tek, tenis, izleti, balinanje itd.).

To je nova oblika dela, kateri se bomo prilagodili. Strokovno in kadrovske smo pripravljene, moramo pa dopolniti manjkajoče rekvizite za šport, rekreacijo.

Za preventivno zdravljenje nam bodo več ali manj uspešno konkurirala tudi ostala zdravilišča in obmorski zdravstveni turizem. Zato ne smemo pozabiti, da nam je narava ponudila min. vodo DONAT Mg, ki jo lahko balneokemijsko označimo kot magnezijevo — natrijevo — hidrogen karbonatno — sulfatno kislico. Po tej svoji naravni kemijski sestavi je voda edinstvena, saj v Evropi in tudi drugje po svetu doslej še niso našli njej podobne (prof. dr. Ozim).

In prav zaradi tega je potrebno da naše indikacije ohranjamo kot primarne. Javnost o vplivu mineralne vode Donat Mg obveščamo, sodelujemo s strokovnimi delavci, zdravniki v kliničnem centru, bolnicah, zdravstvenih domovih, obratnih ambulantah itd.

ganizirati avtobus do večjega središča.

- Pozimi je tudi malo ljudi, lahko pa bi se vendarle kdaj kaj dogajalo.
- Predlagam da organizirate vaje Hathe — joge ali vsaj avtogenega treninga.
- Pogrešam prireditve, nastope, najbolj pa pogrešam pokrit prehod do terapije.
- Niso usklajeni programi prireditev; isti dan je bil na sporedu dober film in tudi zabavna prireditve, zaradi tega je bilo na koncertu zborara Anton Aškerc samo nekaj 15 obiskovalcev.
- Majhen seminar slovenskega jezika bi bil zelo zaželen.
- Po 22. uri bi morala biti glasba tišja.
- Ob sobotah in nedeljah ponoči se glasba iz diskoteke preveč sliši do hotelov.
- Vsaj 1 krat tedensko bi moral biti film v nemškem jeziku, ali pa je treba izboljšati sprejem TV Avstrije.
- Zaradi strašnega hrupa z gradbišča naše zdravljenje ni doseglo željenega efekta. Ropot ki ga povzročate z gradbišča vede ali nevede nas preprečuje, da na primer gost iz Zvezne republike Nemčije ne more pričakovati, da bi bil z bivanjem tukaj zadovoljen.
- Pohvaliti želimo prijazno natakaričo Mikolić Nado v aperitiv baru, ki nam pripravlja dobre aperitive z mnogo okusa. (podpisanih več italijanskih gostov).
- Pohvaliti želimo tudi zelo prijazno in simpatično Brigito Turnšek v recepciji, ki za vsakega najde nasmeh. (podpisanih več gostov).

L. Prah

Kadrovske novice

V mesecu maju 1983 so sklenili delovno razmerje v Zdravilišču naslednji delavci:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Mrzljak Božica, opravila fizioterapevta in med. športne rekreacije, nedoločen čas.

Ramljak Vesna, priprava min. kopeli, določen čas,

Šket Marija, čiščenje terapije, določen čas,

Zupanc Jožefa, priprava mineralnih kopeli, določen čas.

Hoteli

Križanec Loria, pomoč pri pospravljanju, določen čas,

Jovarić Dragica, pomoč pri pospravljanju, določen čas,

Oblak Marija, pomoč pri pospravljanju, določen čas.

Restavracije

Tadina Monika, enostavna točajska opravila, določen čas,

Brič Jasna, čiščenje kuhinje, določen čas,

Za počutje našega gosta — bolnika pa smo odgovorni vsi delavci v Zdravilišču, neglede na to iz katerega tozda je kdo. Vsi imamo s svojim delom izreden vpliv na področju ljudi v Rogaški. Biti moramo dobri »domačini«, h katerim se bodo ljudje radi vračali.

Ne samo to: okolje, ljudje v okolju, otroci, kultura v trgovini, prometu in na cesti, vsi ti dejavniki odločno vplivajo na uspeh del zdraviliškega kraja.

Slivnik Štefka

Poučna ekskurzija mladincev

Delo OO ZSMS pri Zdravilišču je v zadnjih dveh letih tako politično kot organizacijsko močno zaživelo; sedanje predsedstvo se trudi, da bi bilo sodelovanje mladih v njihovi organizaciji čimbolj zanimivo in pestro. Ena izmed oblik popestritve njihovega dela, ki služi tesnejšemu povezovanju mladih v organizaciji, hkrati pa pomeni izobraževanje, kakor tudi relaksacijo po bolj ali manj napornem delu, je bil vsekakor dvodnevni izlet oziroma poučna ekskurzija 7. in 8. maja v severozahodni del Slovenije.

Kar na začetku je treba pohvaliti odbor za organizacijo ekskurzije; vse je namreč potekalo brezhibno po načrtu. Edino vreme je zatajilo, saj nas je skoraj cela dva dni pomalem spremljal rahel dež. Vendar mokrota, ki se je temu ali onemu nabrala v čevljih, nikakor ni mogla preprečiti dobrega razpoloženja in globokih doživetij ob naravnih lepotah Slovenije, ob stiku s kulturo in preteklostjo.

Pot nas je vodila proti Kranju, Škofji Loki, skozi Poljansko dolino do Cerknega in partizanske bolnice Franje, od tam pa po dolini Soče proti njenemu izviru, preko Vršiča proti Kranjski gori, na Bled in mimo Volčjega potoka nazaj v Rogaško Slatino.

Mislím, da je vsakega posebej očarala Trenta s svojo slikovitostjo in edinstvenostjo. Lepote te doline se ne da opisati, samo dobremu slikarju bi lahko zaupali, da to neokrnjeno naravo, vse te nianse svežih barv ovekeveči na platno. Čudovit je izvir Soče, zanimiva je voznja na Vršič in spust proti Kranjski gori. Lepa je Poljanska dolina; kljub asfaltni cesti je čudoviti dih preteklosti. Tavčar je s svojimi povestmi o kmečkem življenju ob Poljanščici, pa o reformaciji dal pečat tej dolini. Obiskali smo njegov spomenik, njegovo grobnico in domačijo na Visokem.

S posebnimi vtisi smo zapustili Cerkljansko področje, znano po narodnih jedeh, kot so žlinkrofi in ocvirkova potica predvsem pa po čipkarstvu — že v začetku stoletja je bila v Cerknem ustanovljena čipkarska šola, imeli pa so tudi čipkarsko zadrugo. Med NOB so tukajšnji prebivalci dokazali najboljšo zvestobo svojemu narodu. Vedeli so za bolnico Franjo v ozki soteski ob vznožju strmih hribov, vendar je ostala ta do osvoboditve za sovražnika uganka — na Cerkljanskem ni bilo izdajalca. Ogleдали smo si tudi to bolnišnico, enega najlepših spomenikov, ki pričajo o humanosti, požrtvovalnosti, hrabrosti in iznajdljivosti našega človeka v boju proti sovražniku.

Na Bledu smo se povzpeli na Blejski grad, kjer je stalna razstava pohištva skozi zgodovinska obdobja in različnega orožja. Nekateri smo se od-

peljali tudi na Blejsko jezero in si v cerkvici ogledali arheološko zbirko in okostja iz časa naselitve Slovanov. Žal je bil muzej na škofjeloškem gradu zaprt, vendar pa nudi že mesto samo s svojo slikovitostjo obiskovalcem posebno doživetje. Škofja Loka je namreč najstarejše slovensko mesto, nastalo v 10. stoletju. Še vedno je ohranjena stavba, v kateri je bilo prvo slovensko gledališče, med drugim pa so bili škofjeločani tudi prvi, ki so imeli javno električno razsvetljavo.

Del našega izleta pa je bil namenjen kranjski Savi. Doživeli smo prieten sprejem tamkajšnjih mladincev, se z njimi pogovarjali o delu mladinske organizacije in ugotavljali, da imamo podobne probleme in podobne načrte. Mladi iz Save so nas popeljali skozi vse prostore njihove proizvodnje; bilo je prav zanimivo spremljati celoten postopek nastajanja gume, ki zahteva skrajno preciznost in je dosti bolj zapleten kot si nekdo, ki tega ni videl, sploh lahko predstavlja. Veseli smo, da so nam mladinci iz Save že vrnili obisk — mi smo jim razkazali prostore v terapiji in jih peljali v malivalnico.

Zadnja točka našega izleta je bil Volčji potok. Sprehodili smo se skozi tamkajšnji arboretum z različnimi nasadi in eksotičnimi rastlinami. Žal smo bili nekoliko razočarani, saj smo pričakovali večjo urejenost parka. Ni pa nas razočaral zaključek, ki smo ga imeli v gostilni na Gomilskem. Po dobri večerji so naši muzikantje — imeli smo kar tri — veselo razpotegnili svoje mehove in pelo se je in plesalo, tako da se je bilo kar težko odločiti za odhod.

Na koncu pa še to: vsi, ki smo se udeležili te ekskurzije, menimo, da se je splačalo in da si česa podobnega še želimo, zakaj taka doživetja vlivajo človeku novih moči in elan, na tak način tudi težave in nezadovoljstva, ki se kdaj pa kdaj pojavljajo na delovnem mestu, vsaj za neka j časa stopijo v ozadje. To pa je dobro, ker delavci, ki so zadovoljni, so naši družbi zagotovo najbolj koristni. Takih pa še kako potrebujemo.

Cestnik Mira

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage mame se osebnju poslovodstva Zdraviliški dom iskreno zahvaljujem za darovano cveetje in izraze sožalja.

Mlacovič Jože

Podhraški Vera, natakarska opravila, nedoločen čas,
Antunovič Kata, pomivanje posode, določen čas,

Gajser Barbara, enostavna točajska opravila, določen čas,

Pirš Milica, pomoč pri strežbi, določen čas,

Kelhar Marijan, vodenje izmene strežbe, določen čas,

Salomon Josip, natakarska opravila, nedoločen čas,

Humski Mira, admin. opravila, določen čas.

TOZD POLNILNICA

Pavlič Marjana, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Mesarič Djurdja, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Gajšek Vilma, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Korošek Marjan, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Vrhovski Marjana, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Štih Snežana, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Šket Verica, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Krčovnik Jožica, razkladanje in prebiranje steklenic, določen čas,

Seklič Slavko, razkladanje in prebiranje steklenic za določen čas.

TOZD VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Galun Jožica, fizična dela v parku, določen čas,

Drofenik Ana, sprejem perila, določen čas.

SKUPNE SLUŽBE

Drofenik Jože, vodenje splošno kadrovskega sektorja, nedoločen čas.

Delovno razmerje je prenehalo v mesecu maju 1983 naslednjim delavcem:

TOZD ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Zdravstvo

Kladnik Sonji, opravilavišje medicinske sestre, začasno odšla v inozemstvo.

Hoteli

Fideršek Viktorju, opravila hotelskega vratarja, starostna upokojitev,

Čuček Tereziji, ni uspešno opravila poskusnega dela.

TOZD POLNILNICA

Štih Snežani, razkladanje in prebiranje steklenic, samovoljno prekinila delovno razmerje,

Bele Rudiju, nakladanje in razkladanje v skladišču, samovoljno prekinil delovno razmerje,

Korošek Marjanu, razkladanje in prebiranje steklenic, samovoljno prekinil delovno razmerje.

Več gostoljubnosti in kakovosti v naše gostinske obrate

(Beleške s posvetovanja Sploš. združ. gostin. in turiz. Slovenije v Mariboru, iz referata Š. Spiljka).

Uvodoma naj poudarim, da v tej akciji zavzeto delujejo ne samo gostinske in turistične organizacije združenega dela, temveč dejavnosti od obmejne službe, carine, prometa do trgovine, bank, PTT, obrti, zdravstva, storitev itd..

Znatno število tujih turistov — gostov, ki prihajajo k nam, visoko ceni naše gostoljubje. V zadnjem času pa prihaja vedno več prigravorov s strani gostov — turistov na vidno upadanje naše gostoljubnosti. Vprašamo se, kako preprečiti tako tendenco? Menim, da mora sleherni gostinski — turistični delavec svoja dela opravljati na tak način, da mu bo vpljudnot in pravilen odnos do gosta v prvi vrsti lastnost, skrb in zadovoljstvo. Prav ta smisel in želja nas usmerjata k ukrepom za izboljšanje kakovosti storitev, da bi se gostje pri nas zares prijetno počutili, se zadovoljili vračali ter nas svojim znancom in prijateljem tudi priporočali.

Skrajni čas bi bil, da začnemo v naših hotelskih in drugih gostinskih hišah z individualnim obravnavanjem gosta, ne glede na obseg in velikost hotelske hiše, ne glede ali so agencijski gostje v grupnih aranžmajih ali individualci.

Običaji in navade gostov iz zapadnih dežel, ki prihajajo k nam na dopust, se v mnogočem razlikujejo od naših, bodisi v pozitivnem bodisi v negativnem smislu. Prilagajanje gostinskih delavcev strukturi in narodnosti gostov je eno izmed osnovnih načel naše dejavnosti; biti uslužen pa vendarle dostojanstven! Vpljudnosti, uglajenosti in pravilnemu odnosu do gostov, se daje celo pred obvladanjem strokovnosti v naši panogi.

Gostovega prihodka v našo hišo se pravzaprav veselimo in ga potemtakem temu ustrezno tudi sprejmemo.

Za prenos prtljage v hotelsko sobo mora biti poskrbljeno v sleherni hiši, ki nudi prenočevanje turistom — gostom. Vsekakor pa v hotelih ne glede na njihovo kategorijo, prav tako tudi znotraj naselja, v katerem je v eč prenočitvenih objektov oziroma depandans. Povsem razumljivo je da morajo imeti hotelske hiše visoke kategorije redno organiziran prenos prtljage, za sam sprejem pa ob vходу livriranega »bell captain-a«. Delavci — dostavljalci prtljage bi lahko v nekaterih hotelskih hišah, poleg osnovnih zadolžitvev, opravljali tudi nekatera druga opravila, zlasti pospravljanje v neposredni okolici hotela (npr. vzdrževanje čistoče pred vhomom v hotel, skrb za predpražnike, pepelnike, sedežne garniture, zalivanje cvetja itd.).

Za plačno parkirno, ki je pri nas že precej udomačena — celo na hotelskih parkiriščih — gostu ne nudimo ničesar. Morebiti bi kazalo pokazati dobro voljo in gostom, ki parkirajo na takšnih parkiriščih ali pred hotelskimi hišami, čistiti vetrobranska stekla na osebnih avtomobilih. Prijetno presenečenje za gosta prav gotovo bo, ko bo zjutraj našel očiščena stekla svojega

vozila. Taka dela bi lahko zaupali čuvajem parkirnih prostorov, pred hotelom pa ali čuvajem ali prenašalcem prtljage.

Posebna skrb naj velja organizaciji dela v recepciji, posebno v pogledu odnosa do gostov. Nujno je poskrbeti in vztrajati, da gosta ob prihodu v hotel oziroma gostinski obrat pozdravimo in ne obratno. Pričakujemo gosta z zadovoljstvom, vedrega razpoloženja in ne, kot da nam je gost v breme... Vse morebitne pripombe ob dodeljevanju sobe kot npr. »kaj bomo naredili?«, »težko je«, »skoraj popolnoma smo zasedeni«, so povsem odveč ter naredijo izredno slab vtis na gosta, ki prihaja v hotelsko hišo s potrjeno rezervacijo. Administrativne formalnosti naj bodo opravljene v čim krajšem času. Pred recepcijo in blagajno naj ne bi prihajalo do čakanja v vrstah. Zahteva po osebni listini naj bo taktna in vpljudna...

Delavci recepcije se morajo truditi in doseči, da naslavlja gosta po imenku, kar daje vtis pozornosti hotelske hiše do gosta.

Med prodajo — komercialno službo in recepcijo mora biti tesno sodelovanje. Koordinacija dela omenjenih služb je predvsem v korektnih in popolnih realizacijah prevzetih obveznosti, medsebojnih dogovorov z agencijami ali individualnimi gosti. Korespondenca z gosti, ki se nanaša na rezervacije ali druge informacije, bodisi domačih bodisi tujih gostov, mora biti organizirana tako, da se rešuje takoj. Zavlačenje in nepopolni odgovori imajo za posledico izrubo gosta in ugleda hotela. Skrbno vodena kartoteka z naslovi in drugimi podatki gostov nam bo zagotovo zelo koristila. Maniše pozornosti do gostov se nam bodo kmalu obrestovale, npr.:

- pozornost do gosta, ki trenutno biva pri nas, ob njegovem rojstnem dnevu,
- novo-letna čestitka s cenikom in perspekti,
- sporočilo o novitetah v hiši ali turističnem kraju,
- ob prihodu v hotel »willkommen drynks«,
- po 5 ali več letnih zaporednih daljših bivanjih v naši hotelski hiši stimulirajmo gosta z vsaj tridnevnimi gratis penzijskimi storitvami.

Skrb za gosta naj bo nenehno prisotna. Poleg organiziranih prireditev v kraju samem, naj se tudi pri nas v hotelski hiši venomer »nekaj dogaja«. Mišljene so razne interne prireditve npr.: ob prihodu gostov, medsebojno spoznanje ob »willkommen drynksu«, popoldanske čajanke ob slabem vremenu in ob spremljavi primerne glasbe, večerja s svečanim obeležjem ob svečah, vsaj enkrat tedensko, piknik v naravi, vinska pokušina v vinski kleti ali pri vinogradnikih itd. Skratka ne sme nam zmanjkati domislic, idej in energije za »zaposlitev gosta«.

Take in podobne prireditve organiziramo ves čas med letom. Ne smemo se omejiti le na glavno turistično sezono. Predvsem v predsezoni z njimi lahko dosežemo ustrezen propagandni učinek.

V večjih hotelskih hišah je po po-

trebi organizirati službo oziroma zaposliti osebo za komunikacije z gosti — public relations.

Z organiziranjem navedenih in z vrsto drugih prireditev za goste zasledujemo več ciljev:

1. goste seznanimo z narodnimi običaji, pesi, glasbo, kulturnimi posebnostmi itd.;
2. gostje sklepajo med seboj znanstva in prijateljstva;
3. goste animiramo za ponovni obisk naše hotelske hiše in kraja;
4. da nas kot zadovoljni gostje priporočajo;
5. da čim več iztržimo ter dosežemo zaželjen komercialni uspeh.

Pri obsegu in načinu ponudbe gostinskih storitev nikakor ne smemo iti v omejevanje, temveč nasprotno v pospeševanje kakovosti. Povsem je zgrešena miselnost, da lahko precej prihranimo, če gostu damo manj in enostavno na krožnik. Varčevati da, vendar ne na gostovem krožniku, kajti učinek je ravno nasproten. Znatno več pozornosti je treba posvetiti sodobni pripravi prehrane, sočivjem, solatam, živilom nasploh. Potrebno je nadzirati, kakšna hrana in koliko je gre dnevno v odpadke... (Tukaj so zagotovo notranje rezerve). Slediti moramo kontroli dobave in porabe materialov, seveda ob upoštevanju normativov. Delo je potrebno organizirati, da je onemogočeno kakršnokoli osebno okoriščanje. En kos odvrženega ali drugače izginulega kruha dejansko malo pomeni, 10 komadov na dan pri celotnem poslovanju pa predstavlja visok znesek (73.000). Primer navajam zaradi tega, ker v marsikaterem gostinskem obratu ni ustrezne organizacije dela v kontrolnem poslovanju, zlasti v nekaterih manjših OZD.

Tudi gostje nam očitajo oziroma dajejo pripombe, češ da v nekaterih hotelskih hišah tudi pri 14-dnevnem bivanju nimajo sreče, da bi jih opazil in pozdravil direktor — ali celo vodja hotelskega obrata. Trdim, da za to ne more biti opravičila, pa čeprav imamo vodje strežbe. Kot že rečeno, v turističnih deželah veljajo takšni običaji. Direktor tozda vendarle odgovarja za organizacijo dela in za nadzor nad izvedbo.

Ni odveč, če direktor dnevno vsaj enkrat predlaga in krajši čas prisostvuje poteku dela v tako imenovani proizvodni v kuhinji in restavraciji in sicer ob možnosti v času strežbe enega od glavnih dnevnih obrokov. Gostje mu bodo zagotovo hvaležni za njegovo skrb, posebno če tu in tam kako omizje pozdravi, zaželi dober tek in povpraša za počutje pri bivanju v »njegovem hotelu« ali restavraciji. Povsem razumljivo je, da mora poznati lego sleherne hotelske sobe, njeno opremo in ureditev. Tudi izgled sanitarij mu nikakor ne sme biti tuj. To naj bi bila praksa vodilnih in vodstvenih delavcev v tozdu pri programiranju njihovega dela.

Z več neposrednega stika z gosti bi odpadla marsikatera njihova pritožba, saj bi v pogovorni besedi direktor »ujel« eventualno dobronamerno pripombo gosta v tako imenovanih drobnih napakah v hotelu oziroma gostinskem obratu. Pa še eno vprašanje? Ali

ima direktor sploh dovolj moči in pooblastil, da lahko spodbudi k boljši kvaliteti storitev ter organizira delo tako, da bo poslovanje boljše?

Zagotovo jih ima napisane tudi v samoupravnih aktih, morebiti pa da se jih v praksi ne poslužuje. Pravice delavcev so mnogo bolj uveljavljene, pa tudi zavedajo se jih in prav je tako. Velikokrat pa, žal, pozabljajo na dolžnosti. Za direktorja, ki bi hotel svoje pravice vendarle uveljaviti predvsem v prid boljšemu in kvalitetnejšemu poslovanju, ne bi smela obstojati nevarnost, da lahko kaj kmalu dobi pečat nenaklonjenosti samoupravljanju itd. Zavedati pa se je treba, da so pravice hkrati tudi dolžnosti.

Več pozornosti je treba posvetiti vzdrževanju tako objekta in okolja kot naprav, strojev in druge opreme. O tem imajo gostje precej pripomb ter nam očitajo celo malomarnost. Vzdrževalec oziroma vzdrževalna ekipa mora svoje dnevno delo programirati na podlagi potrebnih in evidentiranih popravil po posameznih oddelkih. Vodja tozda določi prednostna dela.

(se nadaljuje)
S. Č.)

Zahvala društva upokojencev iz Celja

Člani društva upokojencev Celje se pristrčno zahvaljujejo za ljubeznivi sprejem, ki smo ga bili deležni ob našem izletu dne 22. aprila 1983.

Prav pristrčna hvala tov. dr. Isteniču in glavni med. sestri tov. Štefki za ljubeznivi sprejem, za obširno podano razlago, ki sta jo uvodoma podala s področja o zgodovinskem razvoju Zdravilišča.

Upokojenci pa smo bili tudi seznanjeni o vrstah bolezni, ki se pri vas zdravijo in o vaših terapijah. Dobili smo tudi več pojasnil na naša vprašanja, ki smo jih postavljali v zvezi z nekaterimi boleznimi.

Prav lepa hvala tudi predstavniku Zdrav. doma tov. Kranjcu, ki nas je vodil skozi prostore Zdrav. doma, hotela Donat in Save ter v pivnico v terapiji in nam ob tej priložnosti povedal tudi marsikaj zanimivega.

Hvala tudi recepciji Zdrav. doma in kuhinji za tako obilen zajtrk, s katerim so bili naši upokojenci zelo zadovoljni.

Upokojenci, čeprav smo v letih, pa smo vendar slišali pri vas marsikaj zanimivega in koristnega.

Zato hvala na vsemu in sprejmite prav lete pozdrave od vseh, ki smo vas obiskali!

V imenu DU Celje:
Tominc Martin
tajnik DU in vodja izleta

Vsakodnevni
kozarec zdravja

magnezijeva slatina

DONAT Mg

26. JULIJ — DAN SOLIDARNOSTI

Gotovo tega dneva ne poznamo kot druge praznike npr. praznik dela, dan republike. Je pa prav tako pomemben, ker izpričuje tisto, kar naj vedno, ob težkih in dobrih časih povezuje človeštvo — solidarnost.

Na ta dan je bil leta 1963 katastrofalni potres v Skopju. V 10 sekundah je v glavnem mestu Makedonije spremenil v ruševine tisto, kar je človeška roka gradila desetletja in stoletja, zahteval je 1.070 življenj, 3.500 ljudi je bilo ranjenih, okoli 140.000 prebivalcev Skopja je ostalo brez strehe nad glavo. Škodo so takrat ocenili na 350 milijard dinarjev.

Poleg vsestranske pomoči jugoslovanskih narodov in narodnosti je dalo materialno in finančno pomoč tudi 82 držav.

V spomin na solidarnost, izpričano ob tem potresu, je bil 26. julij razglašen za dan solidarnosti.

Danes je Skopje lepo, mlado mesto, a solidarnost se je že in se še bo izkazala med vsemi narodi kadarkoli bo potrebno, in kot že rečeno, bolj kot kaj drugega povezuje človeštvo.

Kitak Gordana

Izkoristite možnost rekreacije v športnem parku zdravilišča

Boter jež

MUZEJ STILNEGA POHIŠTVA V
ROGAŠKI SLATINI

Dragi poznavalci preteklosti, damo vam vedeti, da se bodo v kratkem na široko, na vpogled vsem, ki jih stilno pohištvo zanima, vrata muzeja v Rogški Slatini odprla.

Zelimo vas, dragi bodoči obiskovalci, z nekaterimi podrobnostmi spoznati. Muzej za ljubitelje slovenske etnološke dediščine je svoje prostore v sedanji pisarni korespondence našel. Specialnost stalne razstave so mize. Zal vsake posameznice še nismo uspeli v določeno obdobje postaviti, ali sveto prisego dajemo, da mize zelo različne letnice nosijo. Verjetno se bo obiskovalcem najbolj milo ob pogledu na mizo iz obdobja prvih povojnih veselic pri duši strilo. Moške obiskovalce, ki jim po žilah bolj vroča kri teče, opozarjamo, da jih pogled na to mizo ne sme preveč na čase vpo veselich spomniti. Muzejski predmeti se ne smejo razbijati ali podobno uničevati, sploh če na njih moderni predmeti stojijo, ki se jim danes telex pravi in ki je za njih velike denarje odšteti treba.

Namesto vstopnine deklicam, ki novejšje letnice, kot pa večina razstavljenih predmetov nosijo, en lep, ohranjajoč nasmeh podarite, da jim ne bo začelo po mislih hoditi, da bi se sredi te razstave še same za muzejske predmete šteti začele.

K. T.

VRELCI — glasilo delavcev Zdravilišča Rogška Slatina, izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesenčno v nakladi 800 izvodov in ga prejmejo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Božo Kolar, tehnični urednik Anton Slivnik, lektor Vlado Kern. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško, Glasilo je opravičeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije št. 421/72.

Pevci MPZ zdravilišča uspešno nastopili v ZRN

Med 26. in 30. 5. se je MPZ Zdravilišča pod vodstvom Franca Plohla udeležil mednarodnega tekmovanja pevskih zborov v Polheimu v ZRN. To je majhno mesto v bližini Giessna, mesta v dolini reke Lahn. Na tekmovanje smo se pripravljali skrbno, pripravili smo tri skladbe, dve za program umetnih pesmi in eno za folklorni del. Vse so bile precej zahtevne, saj je organizator v proposicijah tekmovanja navedel, da bo težavnost upoštevana pri ocenjevanju.

Dolga in naporna pot

Tako smo se vsi člani zбора, 41 pevec in zborovodja, večer ob štirih zjutraj odpravili na pot. Z nami je bil tudi prof. Jože Gregorc, priznani dirigent in poznavalec tovrstne glasbe, ki je na nek način naš mentor. Zato, da je bilo že takoj zjutraj veselo, je poskrbel naš pevec Stanko, ki je zaspal in zato junaško prenesel prenekatero duhovito pripombo. Pot je bila dolga in naporna a je minila v prijetnem vzdušju. Hladno, oblačno in deževno vreme nam je olajšalo dolgo vožnjo z avtobusom. Pokrajina, skozi katero smo se vozili, je bila res lepa, še posebej velja to za visokogorski svet v Avstriji. Po več kot tisoč kilometrih vožnje, ki je trajala s postanki vred dobrih 15 ur, smo ob 19.30 prispeli v Giessen. Tu so nas pričakali in nas nadvse prisrčno sprejeli naši gostitelji, člani mešanega pevskega zboru Bau-rischengesangsverein iz Giessna.

Po pozdravnih besedah in pesmih smo se zopet pozdravili z našimi pevs-kimi prijatelji. Vsi pevci smo bili sprejeti pod streho domov članov omenje-nega zboru in tako zopet poglobili stike.

Naslednjega dne smo dopoldan že vadili, zvečer pa imeli skupaj s pevci gostiteljev krajši koncert. Popoldan nam je pa vendarle ostalo nekaj časa za krajši potep po trgovinah. Ker nas je naslednji dan že zgodaj čakal nastop, smo se kmalu razšli.

Tekmovanje v neustreznih razmerah

V soboto se je tekmovanje začelo ob deveti uri. Za to priložnost so postavili velik šotor, ki je podstreho lahko sprejel več kot tisoč ljudi. Akustika, ki smo jo preizkusili že takoj po prihodu, je bila proti pričakovanjem dobra. Na tekmovanju je sodelovalo 33 zborov iz 11 evropskih držav, Turčije, ZDA in Filipinov. Med moškimi zbori smo bili prvi na vrsti, kar na takšnih tekmovanjih ni ravno vzpodbudno. Najprej smo zapeli Gallusovo dvozorno skladbo »Laus et perennis gloria«, nato pa Cankarjev in Pahorjev »Oče naš«. Zapeli smo tako kot znamo in poželi lep aplavz. Precej nas je pa motil nemir v dvorani, saj so med tekmovanjem ves čas stregli tudi pijače in jedila. Medtem so tekmovali z umetnimi pesmimi še mešani zbori. Šele v popoldanskem času se je nadaljeval program narodnih pesmi. Tokrat smo bili na vrsti zadnji med moškimi zbori. Zapeli smo I. Rukovet Stevana Mokranjca in nato z zanimanjem spre-

ljali nadaljevanje tekmovanja, saj so nastopali res vrhunski zbori, nekateri med njimi so bili celo poklicni.

Bili smo precej razočarani z organizacijo tekmovanja, saj zborovsko petje ter govorjenje in hrup pri postrežbi vendarle ne gresta skupaj. Zato sta morala ocenjevalna komisija in pa tudi napovedovalec nenehno miriti publiko in zahtevati tišino. Zgodilo se je, da so morali dirigenti ponovno dati intonacijo in so iz protesta čakali, da se je publika umirila. Tako sploh niso prišli do izraza zvočni efekti med fortem in pianom in nasploh je podajanje trpe-lo. Glede na to, da smo vadili v veliki, lepi akustični dvorani, nas je čudilo, da se je organizator odločil tako pomembne prireditve izpeljati v šotoru. Gotovo mu je bil najpomembnejši finančni efekt. Tako se jim tudi ni zdelo vredno vsakemu zboru pokloniti šopek cvetja in vsaj simbolično pogostiti nastopajoče, kar je pri nas pravilo.

Zadovoljivo predstavili našo pesem!

Po zaključku tekmovanja smo nestrпно pričakovali ocenjevanje. Med moškimi zbori, ki jih je bilo sedem, smo v umetnem delu zasedli 6. mesto, v narodnem delu pa 4. mesto, vendar komisija ni ocenjevala težavnosti partitur, kot je bilo napovedano. Zato so bili pred nami tudi zbori, ki so imeli precej manj zahteven program. Kljub temu menimo, da je bil naš nastop uspešen. Temu mnenju se je pridružil

tudi prof. Jože Gregorc in ocenil ta nastop kot pomemben mejnik v našem razvoju. Že samo sodelovanje na takšnem tekmovanju je veliko priznanje našemu zboru in vsem vam, ki nas pri tem podpirate. Za vse nas je bilo to veliko doživetje in izkušnja več. Slišali smo res vrhunske zборе, predvsem so nas vse navdušili Filipinci, ki so nastopili v vseh kategorijah in imajo čudovit zvok in izenačenost glasov. Večino nagrad so pa pobrali Bolgari. Tudi ostali Jugoslovanski zbori so več kot dostojno predstavili našo pesem in kakovost našega zborovskega petja. Posebej dobro so se uvrstili, če lahko tako rečemo, pevci mešanega zboru Sergej Kraiger iz Maribora, ki so pod vodstvom zborovodje Jurgenca zasedli odlično tretje mesto med 17 zbori.

Po razdelitvi nagrad smo ob tradicionalni pihalni godbi in pivu preživeli prijeten večer. Naslednjega dne smo se ob 8.30 odpravili iz Giessna, od koder so nas pospremili naši gostitelji. Po 13 urah vožnje smo prispeli zadovoljni domov. Zanimivo je bilo še na meji, saj smo se bali za tiste malenkosti, ki smo jih nakupili, še prav posebej za kavo našo vsakdanjo, nepogrešljivo. No, pa smo tudi to prebrodili in lažje zadihali, ko smo bili zopet doma.

To gostovanje je gotovo tudi svojevrstna nagrada in priznanje pevcem in zborovodji, ki za vaje in nastope žrtvu-jemo obilo prostega časa.

N. Z.

22. julij - Dan vstaje slovenskega naroda

Mladinci zdravilišča Rogaska Slatina letos po poteh XIV. DIVIZIJE
